

صورتحساب الکترونیکی

چیست؟

- نویسنده : حسابدانان
  - مدت زمان مطالعه : ۱۰ دقیقه
  - سطح : مقدماتی
  - پیش نیاز : مقاله صفر تا صد سامانه مودیان و پایانه های فروشگاه‌های
  - تاریخ : ۲۳ / ۰۱ / ۱۴۰۳
  - دسته بندی : مالیات
-

* فهرست مطالب :

- ۱- مقدمه
- ۲- صورتحساب الکترونیکی چیست؟
- ۳- انواع صورتحسابهای الکترونیکی
- ۴- نحوه صدور صورتحساب

۵- حافظه مالیاتی چیست ؟

۶- سوالی درباره صورتحساب الکترونیکی دارید، از حسابدانان بپرسید!

۱ - مقدمه :

صورتحساب الکترونیکی را می توان مهم ترین ستون بنای تازه تاسیس قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان نام گذاری کرد . با آمدن این قانون اصطلاحات جدیدی به مفاهیم سابق مالیاتی ایران اضافه گردید که یکی از اصلی ترین و مهم ترین آنان مفهوم صورتحساب الکترونیکی می باشد.

صورتحساب الکترونیکی مثل خورشیدی است که مابقی اجزای کهکشان قانون پایانه های فروشگاهی مانند سیاراتی حول این مفهوم میگردند. از اهمیت صورتحساب الکترونیکی همینقدر کافیست که می توان گفت وظیفه ی اصلی « پایانه های فروشگاهی » و « سامانه مودیان مالیاتی » نیز تولید و ارسال همین صورت حساب ها به سازمان امور مالیاتی کشور است.

تا جایی که در تعریف هر دو مفهوم فوق در متن قانون نیز از این کلمه نام برده شده است .

در تعریف پایانه های فروشگاهی آمده که : « ..... از قابلیت صدور صورتحساب الکترونیکی برخوردار باشد. »

و در تعریف سامانه مودیان نیز داریم که : « ... مرجع نهائی ثبت، صدور و استعلام صورتحساب الکترونیکی ، سامانه مؤدیان می باشد. »

با پیشرفت تکنولوژی و استفاده گسترده و روزمره مردم دنیا از اینترنت در کلیه زمینه ها ، سعی بر آن بوده که بسیاری از امور از فضای کاغذی و کلاسیک خارج شده و به سمت بهره بردن از اینترنت سوق پیدا کند . فضای مالیاتی کشور ایران هم در همین راستا و البته در جهت سرعت دادن به فرآیند امور مالیاتی و همچنین کم کردن فرار مالیاتی و وصول سریع تر و عادلانه تر مالیات دستخوش تغییراتی از این جنس شده است . صورتحساب الکترونیکی مالیاتی یک سیستم مبتنی بر تکنولوژی و اینترنت است که به افراد و شرکت ها امکان می دهد صورتحساب های مالیاتی خود را به صورت الکترونیکی ایجاد و ارسال کنند. این سیستم با استفاده از سامانه های مالیاتی آنلاین، فرآیند ارسال و پردازش اطلاعات مالیاتی را سریع تر، آسان تر و کارآمدتر می کند.

صورتحساب الکترونیکی مالیاتی دارای مزایای فراوانی است. این سیستم سرعت و کارایی فرآیند مالیاتی را افزایش می دهد. با امکان ارسال صورتحساب ها به صورت آنلاین و در زمان واقعی، نیازی به ارسال فیزیکی و پردازش دستی صورتحساب ها نیست که زمان و هزینه های اضافی را کاهش می دهد.

۱ - صورتحساب الکترونیکی چیست ؟

صورتحساب الکترونیکی صورتحسابی است که دارای ۴ ویژگی اصلی می باشد :

۱ - به صورت الکترونیکی و از طریق سامانه مودیان صادر می شود.

۲ - دارای شماره منحصر به فرد مالیاتی است.

۳ - اطلاعات مندرج در آن، در حافظه مالیاتی فروشنده ذخیره می شود.

۴ - مشخصات و اقلام اطلاعاتی صورتحساب الکترونیکی، متناسب با نوع کسب و کار توسط سازمان تعیین و اعلام می شود.

طبق تعریف بند « ث » ماده ۱ قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان صورتحساب الکترونیکی عبارت است از :

« ث - صورتحساب الکترونیکی: صورتحسابی است دارای شماره منحصر به فرد مالیاتی که اطلاعات مندرج در آن، در حافظه مالیاتی فروشنده ذخیره می شود. مشخصات و اقلام اطلاعاتی صورتحساب الکترونیکی، متناسب با نوع کسب و کار توسط سازمان تعیین و اعلام می شود. در مواردی که از دستگاه کارتخوان بانکی یا درگاه پرداخت الکترونیکی به عنوان پایانه فروشگاهی استفاده می شود، رسید یا گزارش الکترونیکی پرداخت خرید صادره در حکم صورتحساب الکترونیکی است.

همچنین به موجب ماده ۱ آئین نامه اجرایی ماده ۹۵ قانون مالیات های مستقیم به شماره ۲۳۰۷۶۱ صورت حساب عبارت است از :

” فرمی که دارای شماره منحصر به فرد مالیاتی که در نوع الکترونیکی آن، اطلاعات در حافظه مالیاتی ذخیره می شود. مشخصات و اقلام اطلاعاتی صورت حساب، متناسب با نوع کسب و کار توسط سازمان تعیین و اعلام می شود. در مواردی که از دستگاه کارتخوان بانکی یا درگاه پرداخت الکترونیکی به عنوان پایانه فروشگاهی استفاده می شود، رسید یا گزارش الکترونیکی پرداخت خرید صادره در حکم صورت حساب است.“

باز هم مفهومی جدید در این قانون بنام شماره منحصر به فرد مالیاتی مطرح میشود ، همانطور که از اسم آن مشخص است دیگر هیچ گونه شماره ی صورت حساب صادره ای در هیچ صنف ، کسب و کار و شرکتی وجود ندارد که مشابه آن وجود داشته باشد . حال به تشریح این شماره میپردازیم :

این شماره شامل بیست و دو کاراکتر و دارای چهار بخش است،

بخش اول : شناسه حافظه مالیاتی (شش کاراکتر) ،

بخش دوم : تاریخ صورت حساب (پنج کاراکتر) ،

بخش سوم : سریال صورت حساب (ده کاراکتر) ،

بخش چهارم : ارقام کنترلی (یک کاراکتر) ،

که به هر صورت حساب اختصاص داده می‌شود.

همانطور که قبلاً عنوان شد در مواردی که از دستگاه کارتخوان بانکی یا دستگاه پرداخت الکترونیکی به عنوان پایانه فروشگاهی استفاده می‌شود، رسید یا گزارش الکترونیکی پرداخت خرید صادره در حکم صورت حساب الکترونیکی است و مودیان نیازی به صدور صورت حساب الکترونیکی جداگانه از طریق سامانه مودیان ندارند.

پادکست صورت حساب الکترونیک (قسمت اول)

پادکست صورت حساب الکترونیک (قسمت دوم)

۲ - انواع صورت حساب الکترونیکی

در آیین‌نامه اجرایی ماده ۹۵ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم (آیین‌نامه مربوط به نوع دفاتر، اسناد و مدارک و روشهای نگهداری و نمونه اظهارنامه مالیاتی و نحوه ارائه برای رسیدگی و تشخیص درآمد مشمول مالیات موضوع ماده ۹۵ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم) قبل از اصلاحیه شماره ۸۸۴۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۲، از نوع صورت حساب نوع اول، نوع دوم و نوع سوم صحبت کرده بود که پس از تصویب قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان، انواع صورت حساب از نظر مالیاتی به ۲ نوع کلی و زیر مجموعه‌های آن تقسیم بندی می‌شود:

• الف - صورتحساب الكترونيكي

• ب - صورتحساب كاغذي (غير الكترونيكي)

الف - صورتحساب الكترونيكي :

صورتحسابي است داراي شماره منحصر به فرد مالياتي، كه در سه قالب زير

صادر مي شود :

۱ - نوع اول

۲ - نوع دوم

۳ - نوع سوم

ب - صورتحساب كاغذي (غير الكترونيكي)

جهت مطالعه بيشتري و تشریح دقيق تر در رابطه با انواع صورتحساب هاي الكترونيكي ، موضوعات آن و الگوهاي اين صورتحساب ها به صورت كامل در مقاله انواع ، موضوعات و الگوهاي صورتحساب الكترونيكي صحبت کرده ايم .

۳ - نحوه صدور صورتحساب الكترونيكي

فرايند صدور صورتحساب الكترونيكي از طريق سامانه موديان داراي مراحل

مختلفي مي باشد كه در ادامه به شرح آن مي پردازيم:

۱ - صورتحساب الکترونیکی، توسط فروشنده از طریق سامانه مؤدیان صادر می شود. در مورد مؤدیانی که مستقیماً با مصرف کننده نهائی ارتباط دارند، عملیات ثبت فروش و صدور صورتحساب، توسط پایانه فروشگاهی انجام می شود.

۲ - در صورتی که خریدار، مصرف کننده نهائی نبوده و خود عضو سامانه مؤدیان باشد، صورتحساب الکترونیکی صادرشده توسط فروشنده، به صورت خودکار به کارپوشه خریدار در سامانه مؤدیان منتقل می شود و به عنوان اعتبار مالیاتی ارزش افزوده برای او منظور می شود .

۳ - مؤدیان مالیاتی مکلفند ظرف مدت سی روز از تاریخ درج صورتحساب الکترونیکی در کارپوشه مؤدیان نسبت به اعلام پذیرش یا عدم پذیرش (رد) این صورتحساب ها اقدام کنند. عدم اظهارنظر ظرف مدت مذکور به منزله تأیید صورتحساب مربوط می باشد .

۴ - نحوه محاسبه مالیات بر ارزش افزوده این صورتحساب ها نیز به این صورت است که:

در پایان هر دوره سه ماهه، بدهی مالیات بر ارزش افزوده مؤدی که عبارت است از مابه التفاوت مالیات فروش و مالیات خرید (اعتبار مالیاتی) وی در طول دوره، طبق مقررات توسط سامانه محاسبه می شود. در صورتی که مالیات فروش مؤدی بیشتر از مالیات خرید (اعتبار مالیاتی) وی باشد، مؤدی موظف

است مابه التفاوت را به ترتیبی که سازمان مقرر می کند، به حساب سازمان واریز کند. متقابلاً در صورتی که مالیات فروش مؤدی کمتر از مالیات خرید (اعتبار مالیاتی) وی باشد، سازمان موظف است با رعایت ترتیبات قانونی مربوطه مابه التفاوت را به مؤدی مسترد کند و یا به عنوان اعتبار مالیاتی به دوره بعد منتقل کند. اولین دوره ای که پس از اجرائی شدن قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان این نوع اظهارنامه ها توسط سازمان تهیه و در سامانه مالیاتی مودیان قرار گرفت مربوط به دوره زمستان سال ۱۴۰۲ بوده است.

نکته مهم در خصوص معاملاتی که صورت حساب آن به صورت الکترونیکی صادر نمی گردد این است که:

به منظور تکمیل اطلاعات سازمان در خصوص مؤدیانی که عضو سامانه مؤدیان نبوده یا بدون صدور صورت حساب الکترونیکی اقدام به فروش می کنند، سامانه مؤدیان باید به گونه ای طراحی شود که مؤدی بتواند خریدهای خود را که فروشنده برای آنها صورت حساب الکترونیکی صادر نکرده است، به سازمان اطلاع دهد.

اشخاص مشمول مکلفند در صورتی که امکان صدور صورت حساب الکترونیکی به دلیل بروز حادثه یا نقص فنی فراهم نباشد مراتب را تا پایان روز اداری بعد، از طریق کارپوشه خود در سامانه مؤدیان یا به هر طریق دیگری که سازمان

اعلام می کند، حسب مورد به سازمان یا شرکت معتمد ارائه دهنده خدمات مالیاتی اعلام کنند و تا زمان امکان پذیر شدن صدور صورتحساب الکترونیکی، فروش های خود را به ترتیبی که سازمان به موجب دستورالعملی مقرر می کند، ثبت و صورتحسابهای صادره را به سازمان ارسال کنند.

۴ - حافظه مالیاتی چیست ؟

حافظه مالیاتی ابزار بسیار مهمی است که وظیفه تبادل اطلاعات بین پایانه فروشگاهی و سامانه مودیان را بر عهده دارد.

حافظه مالیاتی ابزاری است دارای ویژگی اصلی :

۱ - به شکل سخت افزاری یا نرم افزاری است

۲ - تحت نظارت سازمان مالیاتی است

۳ - برای ثبت صورتحساب الکترونیکی مورد استفاده قرار می گیرد

۴ - دارای شماره شناسه یکتا سازمان مالیاتی است

در بند « ت » ماده ۱ قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان آمده است :

نوعی حافظه الکترونیکی است که برای ثبت و نگهداری اطلاعات مندرج در صورت حساب های الکترونیکی و انتقال آن به سامانه مودیان مورد استفاده قرار می گیرد. حافظه مالیاتی می تواند به شکل سخت افزاری یا نرم افزاری باشد. حافظه مالیاتی تحت نظارت سازمان، توسط مودی برای ثبت صورت حساب الکترونیکی مورد استفاده قرار می گیرد. هر حافظه مالیاتی باید دارای شماره شناسه یکتا باشد. شناسه یکتای حافظه مالیاتی توسط سازمان اختصاص داده می شود.

۶ - سوالی درباره صورت حساب الکترونیکی دارید، از حسابدانان پرسید!

پنل مشاوره حسابدانان، به عنوان اولین پنل مشاوره مالی و مالیاتی در ایران آماده پاسخگویی به کلیه سوالات شما در حوزه حسابداری، مالیات، بیمه، قانون کار و مباحث مربوطه می باشد.

شما عزیزان می توانید سوالات خود را به صورت متنی، صوتی و تصویری مطرح نمایید و ظرف ۲۴ ساعت پاسخ آن را دریافت کنید.

برای ورود به پنل مشاوره و پرسیدن سوالات خود [اینجا](#) کلیک کنید.

[فهرست کامل مقالات](#)